

LISA 2. Seosed läbivate teemadega

Keskkonnahoid ja kliima

Keskkonnahoiu ja kliima seos arengukavaga on pigem kaudne. Arengukava kogukondliku Eesti alaeesmärgi saavutamiseks suunatud tegevused võivad aidata kaasa Eesti inimeste algatavale hoiakule ja luua eeldusi, et inimesed aitaksid enam keskkonda hoida. Paljud vabaühendused tegutsevad keskkonnavaldkonnas ning muu hulgas aitavad kogukondliku Eesti alaeesmärgi saavutamiseks mõeldud tegevused kasvatada keskkonnavaldkonnas tegutsevate vabaühenduste suutlikkust. Sidusa Eesti alaeesmärgi saavutamiseks on kavas edendada ühist inforuumi, sh parandada avalike institutsioonide suutlikkust informeerida teiskeelseid elanikke neile arusaadavas keeles (nt inglise keeles) – tänu sellele võib suurene da teiskeelsete elanike teadlikkus keskkonnaprobleemidest ja nende hoiakuid võivad muutuda keskkonnasõbralikumaks. Seoses Euroopa Liidu kliimaeesmärkide täitmisega aastaks 2050 tuleb lähiajal korraldada Ida-Virumaa majandus ümber kliimaneutraalsemaks. Sidusa Eesti alaeesmärgi saavutamiseks suunatud tegevused (ühine inforuum, eesti keele parem oskus, lõimumist soodustav haridussüsteem) aitavad valmistada ette kõiki selle piirkonna ühiskonnagruppe, et CO₂-neutraalsele majandusele üleminek oleks sujuv. Rahvastikutoimingute valdkonnas plaanitav aitab omakorda vähendada inimtegevuse mõju keskkonnale näiteks tänu e-teenuste laialdasemale levikule ja elektrooniliselt säilitatavate andmete osakaalu suurenemisele.

Võrdsed võimalused

Positiivne mõju. Arengukava meetmed lähtuvad võrdse kohtlemise põhimõttest ning aitavad märkimisväärselt kaasa, et saavutada võrdsete võimaluste eesmäärke, kuna arengukava ongi suunatud sidusa ühiskonna loomisele. Sidusa Eesti alaeesmärgi saavutamiseks mõeldud tegevused aitavad suurel määral kaasa võrdsete võimaluste tagamisele sõltumata rahvuslikust kuuluvusest. Samuti aitavad kohanemise ja lõimumise tegevused suurendada erineva etnilise taustaga inimeste võrdset juurdepääsu materiaalsetele ja mittemateriaalsetele ressurssidele, nagu töö, tervis, sotsiaalsed sidemed, vaba aeg, kultuur, osalus kodanikuühiskonnas, poliitilises elus jne.

Kestliku Eesti alaeesmärgi saavutamiseks kavandatakse näiteks võimalusi töö- ja pereelu paremaks ühitamiseks, perede toimetuleku parandamiseks ning sellega aidatakse kaasa ka soolise võrdsuse tagamisele. Kodanikuühiskonda puudutava alaeesmärgi saavutamiseks kavandatav aitab muu hulgas parandada naiste ja meeste osalemist otsustusprotsessis. Rahvastikuregistri arendamine parandab puuetega inimeste avalike teenuste juurdepääsetavust ja kättesaadavust. Ühest küljest seetõttu, et nad saavad üha suuremat hulka teenuseid kasutada kodust lahkumata e-teenusena, teisest küljest arvestatakse uute e-teenuste loomisel ning juba olemasolevate e-teenuste parandamisel puuetega inimeste vajadustega, luues teenuseid, mida neil on lihtsam ja mugavam kasutada.

Infoühiskond

Positiivne seos. Arengukava eesmärgi ja kõigi alaeesmärkide saavutamiseks on kavas kasutada nutikalt ja läbimõeldult info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (edaspidi IKT) võimalusi. Eraldi tasub välja tuua nutika rahvastikuarvestuse alaeesmärgi saavutamiseks plaanitav, kuna IKT nutikas kasutamine selles valdkonnas näiteks rahvastikuregistri tarkvara uuendamisel aitab kaasa uute e-teenuste kasutuselevõtule eri valdkondades, toetades seega ka riigi ja kohalike omavalitsuste avalike ülesannete täitmist ning Eesti elanike ja ettevõtete lihtsat asjaajamist.

Regionaalareng

Positiivne mõju. Arengukava aitab kaasa tugevale kodanikuühiskonnale, võimekatele kogukondadele ja vabaühendustele, mis on ka üks eeldusi, et saavutada regionaalarengu eesmärgid. Kestliku Eesti eesmärgi saavutamiseks kavandatavad tegevused aitavad soodustada pere ja kodu loomist ka maapiirkondadesse. See on väga tähtis piirkondlikke erinevusi tasakaalustava arengu jaoks. Üleilmse eestluse üks tegevussuund on arendada tagasipöördujatele mõeldud teenuseid, näiteks suurendatakse eri KOVide võimekust tagasipöördumise ja Eesti eluga kohanemise toetamisel eri regioonides. Suur osa arengukava poliitikainstrumente on suunatud piirkondadele, kus elab palju eesti keelest erineva emakeelega inimesi (Ida-Virumaa, Harjumaa). Piirkondlike erinevuste teadvustamine ja nende leevendamisele kaasa aitamine on oluline prioriteet lõimumisprotsessi sihtrühmakeesksete poliitikate väljatöötamisel ning aitab kaasa regionaalarengu eesmärkidele.

Riigivalitsemise areng

Positiivne mõju. Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava aitab valdkonna poliitika kujundamisel ja elluviimisel kaasa koostööle nii avaliku, era- kui ka kolmanda sektoriga, toetades seega ühtsemat riigivalitsemist. Arengukava kogukondliku Eesti alaeesmärgi saavutamiseks kavandatav aitab riigivalitsemise arengule kaasa tänu sellele, et edendatakse kaasavat ja teadmispõhist poliitikakujundamist. Nutika rahvastikuarvestuse alaeesmärgi saavutamiseks kavandatav toetab aga avalike

EELNÕU 12.11.2020

„Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava 2021–2030“

teenuste kasutajasõbralikku osutamist. Arengukava Kestliku Eesti alaeesmärgi saavutamiseks kavandatav sündimust toetav perepoliitika aitab peatada rahvastiku prognoositavat kahanemist, mis aitab kaasa majanduse jätkusuutlikkusele ning riigi ülalpidamiseks vajaliku maksubaasi tagamisele, samuti avalike teenuste osutamiseks vajaliku personali tagamisele tulevikus.